

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, v državnem zboru zastopane.

Kos LV. — Izdan in razposlan dne 4. avgusta 1896.

Vsebina: Št. 141. Zakon o železnica nižega reda, katere je zagotoviti v letu 1896.

141.

Zakon z dne 21. julija 1896. l.

o železnica nižega reda, katere je zagotoviti v letu 1896.

S pritrditvijo obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

Vladi se daje oblast, po pogojih tega zakona zagotoviti izvršitev nastopnih železnic nižega reda, namreč:

1. Od postaje Nemški Brod na avstrijski severozapadni železnici čez Přibyslavo v Žďar;

2. od postaje Skuč na avstrijski severozapadni železnici čez Krouno in Kamenico Pusto v Poličko v stik z lokalno železnico iz Svitave v Poličko, katera je predmet dopustilnice z dne 10. septembra 1894. l. (drž. zak. št. 207);

3. od postaje Prachatice na lokalni železnici Vodňany-Prachatice čez Zbitiny v Volary;

4. od postaje Vimperk na lokalni železnici Strakonice-Vimperk čez Lenoro v Volary;

5. od postaje Gstadt na železnici po ipski dolini, ki je predmet dopustilnice z dne 22. oktobra 1894. l. (drž. zak. št. 219), v Ybbsitz;

6. od postaje Kostelec na progi državne železnice Jiglava—Cerekve čez Trešt v Telč;

7. od postaje Mauthausen na progi državne železnice St. Valentin—Gaisbach-Wartberg čez Schwertberg in Perg v Grein;

8. od postaje Bregenca čez Kennelbach in Andelsbuch v Bezau (železnica skozi bregenski les);

9. od postaje Gorica na južne železnice progi Nabrežina—Krmín skozi ipavsko dolino v Ajdovščino;

10. od pripravnega kraja pri Ljubljani na južne železnice progi Dunaj—Trst na Vrhniko;

11. od postaje Treibach-Althofen na progi državne železnice St. Michael—Glandorf skozi krško dolino v Klein-Glödnitz (železnica po krški dolini);

12. od postaje Zadní Třeboň na progi državne železnice Praga—Polzenj čez Hostomice v Lochovice v stik z državne železnice progo Rakovník—Zdčice;

13. od postaje Blatna na projektovani lokalni železnici Březnice—Strakonice čez Lnáře in Kasejovice v Nepomuk v stik z državne železnice progo Čmunt—Heb;

14. od pripravnega kraja blizu Březnice na državne železnice progi Protivín—Zdčice v Rožmitál;

15. od postaje Karlovi vari na izključno privilegovani buštěhradski železnici čez Hroznětín v Merkersgrün;

16. od postaje Ober-Grafendorf na projektovani lokalni železnici St. Pölten—Kirchberg na Pielachi čez Kilb v Mank;

17. od postaje Jenbach na južne železnice progi Wörgl—Innspruk čez Zell am Ziller v Mairhofen (železnica po zillerski dolini);

18. od postaje Králíky na državne železnice progi Šternberk—Králíky (Lichkov) čez Červeno vodo v Šilperk;

19. od postaje Beroun—Ondřejov na državne železnice progi Olomuc—Krňov v Dvorce;

20. od pripravnega kraja blizu postaje Albrechtice na državne železnice progi Krňov—Jindřichov čez Rudoltice v Osoblaho;

21. od postaje Bernatice na državne železnice progi Lipová—Bernatice, ki se gradi sedaj, v Javorník;

22. od postaje Hukovice na spredaj označeni državne železnice progi v Vidnavo.

Člen II.

V členu I. ozamenjene železnice je izvzemši železnico iz Gorice v Ajdovščino, katero je po razmerah njene meri in položnosti narediti kot glavno železnico, izvršiti kot lokalne železnice, in sicer je proge Gstadt—Ybbsitz (št. 5), Bregenca—Bezau (št. 8), Treibach—Klein-Glödnitz (št. 11), Ober-Grafendorf—Mank (št. 16), Beroun—Dvorce (št. 19) in Albrechtice—Osoblaho (št. 20) napraviti z ozko raztečino, ostale proge pa s pravilno raztečino.

V št. 17 ozamenjena lokalna železnica Jenbach—Mairhofen se more kot železnica z ozko raztečino napraviti tedaj, kadar bi vlada to spoznala za primerno, da se olajša finančno zagotovilo gradnje te železnice.

Dopustilno dobo je odmeriti z 90 leti največ, računec od dneva, katerega se dopustilo dá.

Člen III.

Za železnice, ozamenjene v členu I. št. 1. do 11., more država ob dodelitvi dopustila dati na dobo 76 let, računec od dne podeljenega dopustila, poroštvo letnega čistega donosa, ki je enak štiri odstotke ne presegajočemu obrestovanju in razdolžni kvoti posojil, katera bo v dobavo novcev vzprijeti za zgoraj navedene železnice takó, da bo, ako ne bi letni čisti donos spredaj imenovanih železnic dosegel zneskov, za katere veljá poroštvo, državno upravnstvo dopolnilo primanjkljaj.

Čisti letni donos, katerega porokuje za zgoraj navedene železnice država, se vstrečno z zgoranjimi posojili ustanavlja za posamezne železnice z nastopnimi največinskimi zneski:

	Goldinarjev avstr. vrednote v notah
Nemški Brod—Ždár	58.900
Skutč—Polička	41.200
Prachatice—Volary	35.600
Vimperk—Volary	50.500
Gstadt—Ybbsitz	11.200

Goldinarjev avstr.
vrednote v notah

Kostelec—Telč	42.500
Mauthausen—Grein	51.000
Bregenca—Bezau	69.500
Gorica—Ajdovščina	64.500
Ljubljana—Vrhnika	17.000
Treibach—Kl. Glödnitz	27.800

Člen IV.

Ker je železi, da dopustilo za gradnjo in obrat v členu I., št. 1 do 5 navedenih železniških prog prej ko mogoče prevzamejo in izvrše podjetbe stičnih, enako državno poroštvo čistega donosa uživajočih lokalnih železnic, in pa z namenom, da se take podjetbe združijo, more vlada za te železniške proge, katere je potem poštovati za enotno celoto, dodeliti poroštvo letnega skupnega čistega donosa, ki vstreza vsoti čistih donosov, po državi porokovanih za vsako posamezno od združenih železniških prog.

Gledé podjeteb, sestavljenih po zmislu zgoranjega določila, je zmislooma uporabljati finančne ugodnosti, omenjene v členu IV. in V. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz leta 1895.), in to zlasti ob izdaji delnic in zadolžnic in pa pri drugih pravnih opravilih (pogodbah o združbi), katere je v takih primerih opraviti. V lit. a) zadnjega člena določena prostost od dobitkarine in dohodarine, potem od plačevanja kolkovnine za kupone gré omenjenim podjetbam v takem obsegu, v katerem je ona bila po dopustilu dodeljena za vsako posamezno od združenih železniških prog.

Člen V.

Zagotovilo v členu III. ozamenjenega državnega poroštva je zvezano s pogojem, da bodo vdeležene kraljevine in dežele iz deželnih sredstev z deležniki vkupe ali da bo ena sama teh stranek dala k stroškom za izvršitev teh železniških prog vsaj nastopne prispévke:

Nemški Brod—Ždár	400.000 gl.
Skutč—Polička	500.000 "
Prachatice—Volary	300.000 "
Vimperk—Volary	400.000 "
Gstadt—Ybbsitz	56.000 "
Kostelec—Telč	300.000 "
Mauthausen—Grein	220.000 "
Bregenca—Bezau	440.000 "
Gorica—Ajdovščina	150.000 "
Ljubljana—Vrhnika	50.000 "
Treibach—Kl. Glödnitz	200.000 "

Spredaj določeno prispevanje je povrniti v osnovnih delnicah delniških družeb, ki se ustanove za vsako dotično železnico, ali — ako bi nastopil kak v členu IV. omenjeni primer — v delnicah tamkaj oznamenjenih družeb, pri čemur ni za te papirje, ki jih je izračunati po polni nominalni vrednosti, plačevati nobenih interkalarnih obresti za čas gradnje (člen XII.).

Podpis in pravočasno vplačilo vseh delnic, ki jih potemtakem prevzamejo deležniki, je zavarovati še pred podelitvijo dopustila tako, kakor to ukaže državno upravitvo.

Člen VI.

Vladi se daje oblast, razmerno znižati v spredaj stoječem členu pogojeno prispevanje na korist deležnikom tako in v toliko, v kolikor se vsled postopne priprave ali ob izvršitvi gradnje zgoranjih lokalnih železnic smejo po prevdaru vlade v resnici pričakovati kakih prihranki na proračunjenih stroških za gradnjo.

Prav tako more vlada po zgoranjem pogoju dovoliti znižbo v členu IV. zakona z dne 22. junija 1894. l. (drž. zak. št. 129) in zakona z dne 19. junija 1895. l. (drž. zak. št. 83) pogojenega prispevanja deležnikov k stroškom za izvršitev tamkaj navedenih železniških prog, ako dotične železniške prograte niso že morda obratovane.

Člen VII.

Pri izvršitvi člena III. in IV. je ukazala člena IV. v zakonu z dne 26. decembra 1893. l. (drž. zak. št. 33 iz leta 1894.) o napravi železnice po ipski dolini uporabljati s to premembo, da se smejo kolokovnine za kupone vpostavljeni v obratni račun kot strošek.

Prav tako je sméti kake upravne prispévke, katere je plačevati za vzprejeta posojila in pa kaka povračila za davke in pristojbine, ki jih je dajati posojajočemu zavodu, vpostavljeni kot strošek v obratni račun v členu I., št. 1 do 11 navedenih železnic.

Člen VIII.

Gledé lokalnih železnic, oznamenjenih v členu I., št. 12 do 17, se daje vladi oblast, da dodeljevaje dopustilo prevzame osnovnih delnic delniških družeb, ki se za te železnice napravijo, ali ako te železnice izvrše delniške družbe stičnih železnic,

osnovnih glavnic teh zadnjih družeb v tu spodaj stoječih največinskih zneskih, namreč:

Zadni Třebaň—Lochovice . . .	160.000 gl.
Blatná—Nepomuk	22.000 „
Břežnice—Rožmitál	32.000 „
Karlovi vari—Merkelsgrün . . .	40.000 „
Ober-Grafendorf—Mank	80.000 „
Jenbach—Mairhofen	150.000 „

Člen IX.

Vdeležba državnega zaklada pri nabavi glavnic za lokalne železnice, imenovane v členu VIII., je zvezana s pogojem,

1. da se nabava ostale glavnic za gradnjo teh lokalnih železnic, v kolikor se ta glavnic ne spravi po vdeleženih občinah, okrajih in zasebnih deležnikih s prevzetbo osnovnih delnic po polni nominalni vrednosti, zagotovi eventvalno s finančnim sodelovanjem vdeleženih kraljevin in dežel brez nadaljne obremenitve države;

2. da se osnovnim delnicam, katere prevzame država in gledé katerih se glasovalna pravica po pravilih ne smé omejiti na največinsko število glasov ali nasproti posestnikom prednostnih delnic, ki se morda izdadó, dodelé iste pravice kakor ostalim osnovnim delnicam, in

3. da se dividenda, katera pristoji prednostnim delnicam, ki se morda izdadó, preden nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, ne odmerja z več kakor s štirimi odstotki.

Člen X.

Vplačila na osnovne delnice, katere po členu VIII. prevzame država, je opravljati po méri potrebščine za gradnjo lokalnih železnic, toda še le s tistim časom, kadar bo po mnenju vlade in po dokazilih, katera ona preskušuje, zmatrati tó že za zagotovljeno, da se bodo držali dopustilni roki za gradnjo, in da se bo izhajalo s proračunjeno glavnicó za njo brez nadaljne obremenitve države.

Država plačuj proti nekolkovanim prejemnim potrdilnicam, in skrbeti je za tó, da se plačani zneski uporabijo samo za gradnjo in opremo oznamenjenih železnic.

Člen XI.

Vlada se pooblašča, da v založbo potrebščine za vplačevanje osnovnih delnic, katere po členu VIII.

prevzame država, vzprejme po kar se da najboljših pogojih posojila, katera bo obrestovati s štirimi odstotki na leto največ in povrniti najkasneje v 75 letih.

Člen XII.

Gradnja v členu I., št. 1. do 17., oznamenjenih železnic se mora dokončati najdalje v dveh letih, računč od dne podeljenega dopustila, in dokončane železnice se do tega časa morajo izročiti javnemu prometu.

Da izpolnijo to dolžnost, morajo koncesionarji dati primerno zagotovilo državnemu upravitstvu takó, kakor ono to določi; ako se ne bi izpolnjevala gori omenjena dolžnost, je moči izreči, da je ta položnina zapala.

Člen XIII.

Gradnjo in dostavke gledé lokalnih železnic, oznamenjenih v členu I., št. 1 do 11, je oddajati po podrobnem projektu in proračunu stroškov, ki se sestavi pod primernim vplivom državnih organov, pod neposredno ingerenco vlade in po pogojih, navadnih pri gradnji državnih železnic.

Dela za gradnjo je treba oddajati ločena od nabave noveev.

Vrednost dostavek gradiva, odstopov zemljišč in drugih oprav, ki jih je zagotoviti s prevzetkom osnovnih delnic, se določi po dogovoru med državo in deležniki, in ako bi se dogovor ne mogel skleniti, po prostovoljni sodni ceditvi.

Sestava podrobnega projekta in proračuna stroškov, in pa oddaja gradnje in dostavek lokalnih železnic, oznamenjenih v členu I., št. 12 do 17, se opravlja v porazumu z deželnimi odbori dotičnih kraljevin in dežel, kolikor moči pod ingerenco vlade in po pogojih, navadnih pri gradnji državnih železnic.

Člen XIV.

Obrat po železnicah, oznamenjenih v členu I., št. 1 do 17, bo v kolikor bi se gledé obratovanja železnic, navedenih št. v 9, 10, potem 12 do 17, ne sklenil kak drugačen dogovor z dotičnimi deželnimi odbori, vršila država na račun koncesionarjev ves čas, dokler bo trajalo dopustilo, in koncesionarji bodo dolžni, upravitstvu državnih železnic povrniti stroške, kar jih bo to v resnici imelo vsled tega obratovanja in kateri se eventualno ustanové s prečninskim zneskom.

Pri tem bodi gledé železnic, ki jih je po členu III. zagotoviti na podstavi poroštenega zagotovila države, upravitstvu državnih železnic, prevzemajočemu obratovanje teh železnic, do časa, dokler se bo državno poroštvo res zahtevalo ali dokler se po državi dane poroštvne naprednine še ne vrnejo, pridržano, da po svojem prevdarku vreja obrat in ustanavlja tarife, oziraje se na vsak čas obstoječe prometne razmere.

Člen XV.

Vladi se daje oblast, da v členu I., št. 18 do 22 oznamenjene lokalne železnice napravi na državne stroške in pri tem uporabi nastopne skupne zneske stroškov, kateri naj veljajo za največinske zneske:

Králfky—Šilperk	780.000 gl.
Beroun—Dvorce	375.000 "
Albrechtice—Osoblaha	660.000 "
Bernartice—Javorník	246.000 "
Hukovice—Vidnava	227.000 "

Izvršitev zgoranjih lokalnih železnic je zvezana s pogojem, da vdeležene kraljevine in dežele z deležniki vkupe plačajo te-le prispevke k stroškom za gradnjo *à fonds perdus*:

Králfky—Šilperk	200.000 gl.
Beroun—Dvorce	67.000 "
Albrechtice—Osoblaha	287.000 "
Bernartice—Javorník	50.000 "
Hukovice—Vidnava	45.000 "

Člen XVI.

Stroške za gradnjo v členu XV. omenjenih lokalnih železnic je založiti iz investicijskih zakladov, sestavljenih po členu III. zakona z dne 11. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 229) in zakona z dne 27. decembra 1893. l. (drž. zak. št. 199), in sicer za progo Králfky—Šilperk iz investicijskega zaklada moravske mejne železnice, za progi Beroun—Dvorce in Albrechtice—Osoblaha iz investicijskega zaklada moravsko-sleške osrednje železnice in za progi Bernartice—Javorník in Hukovice—Vidnava iz investicijskega zaklada prog družbe za avstrijske lokalne železnice.

Gledé železnic, katere je potemtakem napraviti, se dovoljuje prostost od kolkov in pristojbin za vse pogodbe, vloge in listine zastran odkupa zemljišč, zastran gradnje in opreme železnice, in pa od prenosnine, kar se je nabere ob nakupu zemljišč.

Člen XVII.

V členu XV. oznamenjene železnice mora državno upravitvo obratovati v svoji upravi in obrat se smé na kakega zasebnika ali kako družbo prenesti samó na podstavi zakona, ki se o tem izdá posebej.

Člen XVIII.

Vlada se pooblašča, da namesto vdeležbe države pri nabavi glavnice za železnici Zeltweg—Volšperk in Spodnji Dravburg—Velenje, omenjene v členu V. in VIII. zakona z dne 22. junija 1894. l. (drž. zak. št. 129) o lokalnih železnicah, ki jih je zagotoviti v letu 1894., na korist teh dveh železniških prog zagotovi po načinih in pogojih, ustanovljenih v členu III. tega zakona, državno poroštvo za letni čisti donos 272.000 gl. avstrijske vrednote v notah, ki je enak potrebščini za največ štiri odstotno obrestovanje in razdolžno kvoto posojila, katero bo vzprijeti v nabavo novcev, ako vojvodina štajerska in vojvodina koroška iz deželnih sredstev in pa deležniki vkupe prevzamejo po polni nominalni vrednosti vsaj znesek 1.000.000 gl. avstrijske vrednote v osnovnih delnicah enotne delniške družbe, ki jo je narediti za obé zgoranji železnici.

Pri tem je v členu V., drugem in tretjem odstavku, potem v členu VII., XII., XIII., prvem do tretjem odstavku, in v členu XIV. tega zakona obsežena določila zmislooma uporabljati takó, da je obe zgoranji železniški progí narediti, kolikor moči se oziraje na tó, da jih bo pozneje pretvoriti v glavni železnici drugega reda, in da je njih gradnjo dokončati najdalje v dveh letih in pol, računé od dneva podeljenega dopustila.

Člen XIX.

Deloma izpreminjaje določila člena IV. v zakonu z dne 22. junija 1894. l. (drž. zak. št. 137) se določuje, da je lokalno železnico Nepoľokövcí—Vižnica, ki jo je izvršiti po tem zakonu kot železnico z ozko raztečino in katera je predmet dopustilnice z dne 25. septembra 1895. l. (drž. zak. št. 161), napraviti kot lokalno železnico s pravilno raztečino.

Člen XX.

Vlada se pooblašča, da dá na državne stroške sestaviti podrobni projekt za železniško zvezo, ki jo bo kot glavno železnico drugega reda napraviti od postaje Przeworsk na državne železnice progí Krakov—Levöv v Rozwadów.

V ta namen se vladi dovoljuje za tekoče leto posebni kredit za 15.000 gl. kot izredna potrebščina z dobo uporabe do konca leta 1897.

Člen XIX.

Izvršiti ta zakon, ki stopi v veljavnost z dnem, katerega se razglasi, je naročeno Mojemu ministru za železnice in Mojemu ministru za finance.

V Işlu, dne 21. julija 1896.

Franc Jožef s. r.

Badeni s. r.

Guttenberg s. r.

Biliński s. r.

